

Asia: VN/6802/2020

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi

1) Kommentit arviomuistiossa esitetystä tulevaisuuden visiosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

PPP (Public-Private Partnerships) -yhteistyömalliin perustuen julkisen sektorin palvelutuotannon yksityistyessä yksityinen sektori tuottaa yhä useammin julkisen sektorin vastuulla olevia palveluita. Näiden palvelujen asiakasorganisaatioina voi olla jatkossa sekä yksityisiä että julkisia toimijoita. Siksi on välttämätöntä, että tässä arviomuistiossa esitetyssä kehitysohjelmassa otetaan huomioon myös yksityisen sektorin toimijat kansallisen ydinidentiteetin käyttäjinä. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että yksityisillä toimijoilla tulee olla julkisen sektorin toimijoihin verrattuna yhdenvertainen oikeus käyttää tätä ydinidentiteettiä ja siihen liittyviä palveluja.

Tämän yhteisen ydinidentiteetin kautta on mahdollista jatkossa yksinkertaistaa myös digitaalisten palvelujen käyttöä ja parantaa niiden käytettävyyttä loppuasiakkaan näkökulmasta. Tavoitteena tulisi olla, että digitaaliset palvelut ovat jatkossa niin hyvin muotoiluja, että erilaiset holistiset palvelukokonaisuudet ovat loppukäyttäjän saatavilla käyttäjälähtöisesti. Tässä yksi yhteinen ja jaettu identiteetti (joka voi olla ydinidentiteetistä johdettu yhteinen ja jaettu palvelun käyttöön soveltuva identiteettitieto) on välttämätön palvelujen käyttöä ja palvelujen käyttöön liittyvää palvelutietoa yhdistävä tekijä. Tämä yhteinen identiteetti tulee toteuttaa ottaen huomioon muistion kappaleessa 7.1. esille tuodut lait ja säädökset.

Lisäksi on oleellista määrittää selkeät vastuut identiteettitiedon käyttämiselle ja identiteettirekisterien velvoitteille. On tarkoituksenmukaista minimoida erilaisten henkilötietorekisterien lukumäärä ja varmistaa, että kuhunkin rekisteriin tai palveluun talletetulle henkilö- ja identiteettitiedoille on talletusperuste. Tietojen toistuvuus tulisi tältä osin minimoida, erityisesti palvelujen turvallisuuden kehittämisen näkökulmasta.

2) Kommentit arviomuistiossa esitettyyn toiminnalliseen ratkaisuun

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kansallisen identiteetin käyttöönotto on suomalaisen digitaalisen yhteiskunnan kehittymisen näkökulmasta lähes välttämätön toiminnallinen kokonaisuus. PPP-toimintamallien kautta kansallisen identiteetin käytettävyys sekä julkisten että yksityisten toimijoiden näkökulmasta on yhtälailla tärkeää. Tästä syystä on painotettava, että kansallisen identiteetin kehittäminen toteutettaisiin muistiossa esitetyllä tavalla riippumatta siitä, että lainsäädäntö aiheuttaa muistiossa esille tuotuja haasteita, jotka ensisijaisesti liittyvät kansallisen tunnistautumisen tekniseen ja lainsäädännölliseen toimintaympäristöön.

3) Kommentit arviomuistion sisältämästä oikeudellisesta arviosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Muistiossa on kevyesti avattu puolesta-asioinnin näkökulmaa, sekä alaikäisen huoltajana että henkilön edunvalvojana. Kansallisen ydinidentiteetin sekä sen käyttöä tukevien palvelujen tulisi ottaa kantaa puolesta-asointiin tai valtuuttamiseen siltä osin kuin lainsäädäntö asettaa tälle edellytykset. On myös hyvä tarkastella mahdollisia epäkohtia, jotka liittyvät valtuuttamiseen liittyvään lainsäädäntöön.

Yrityksen identiteetin osalta kansallisen ydinidentiteetin tulisi antaa mahdollisuus valtuuttamiseen tai puolesta-asointiin myös yrityksen näkökulmasta. Tässä tulisi tarkastella ainakin henkilöidentiteettiin liittyvää valtuuttamisen roolia, jossa identiteetille annetaan rekisteriperusteisesti oikeus edustaa yritystä asiointitilanteissa.

4) Muut kommentit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

PPP-mallien mukaisen kehityksen mahdollistaminen on välttämätöntä suomalaisen digitaalisen palveluyhteiskunnan kehittyessä. Tästä syystä muistiossa esitetyt toimenpidesuunnitelmat sekä jo tunnistetut toimenpide-ehdotukset ja niiden myötä syntyvä kansallinen toimintamalli ovat tärkeitä.

Mikäli Jyväskylän kaupungin rooli PPP-toimijana nähdään arvokkaaksi tämän työn edistämiseksi, olemme halukkaita osallistumaan digitaalisen henkilöllisyyden kehittämistyöhön jatkossa.

Korhonen Mirva
Jyväskylän kaupunki